

בש"פ 8858/21 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 8858/21

לפני:

כבוד השופט ד' מינץ

העותר:

פלוני

נגד

המשיבה:

מדינת ישראל

עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44(א) לפקודת
הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971

תאריך הישיבה:

ט' בשבט התשפ"ב (11.1.2022)

בשם העותר:

עו"ד לאה צמל

בשם המשיבה:

עו"ד עמרי כהן

החלטה

לפני עתירה לגילוי ראיה חסויה לפי סעיף 44(א) לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971.

1. ביום 22.7.2021 הוגש נגד העותר כתב אישום לבית המשפט המחוזי בירושלים המייחס לו עבירות של

עמוד 1

התפרעות; מעשי פזיזות ורשלנות; מעשה טרור של חבלה בכוונה מחמירה בצוואתא; מעשה טרור של ניסיון הצתה בצוואתא; מעשי פזיזות ממניע של גזענות; ניסיון תקיפה סתם מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור; ניסיון תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות; יידוי אבן לעבר כלי תחבורה; וחבלה במזיד לרכב מתוך מניע של גזענות או עוינות כלפי ציבור. על פי המתואר בכתב האישום, העותר היה מעורב במהלך חודש מאי 2021 בעת מבצע "שומר חומות" בהתפרעויות שהופנו כלפי בתי יהודים בשכונת בית חנינא בירושלים, כלפי כלי רכב של יהודי, ונגד שוטרים, בין היתר גם בהר הבית. זאת עשה באמצעות יידוי אבנים וירי זיקוקים. העותר עצור עד תום ההליכים המשפטיים נגדו וטרם השיב לכתב האישום.

2. ביום 3.11.2021 חתם שר הביטחון, ח"כ בנימין גנץ על תעודה בדבר ראיות חסויות, לפיה מסירת ראיות ופרטי מידע הנוגעים לעותר בכתב האישום שהוגש נגדו, אשר נאספו או שנרשמו בידי שירות הביטחון הכללי (להלן: השב"כ) וסוגו כחומר חקירה, שלגביו עומדת לעותר זכות עיון לפי סעיף 74(א)(2) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, עלולה לפגוע בביטחון המדינה.

3. בעתירתו מבקש העותר כי בית המשפט יורה על הסרת החיסיון מחומרי החקירה החיוניים להגנתו, בפרט לנוכח חומרת העבירות המיוחסות לו. מעבר לטענת העותר שחשיפת החומר החסוי יסייע לו בהגנתו, בדיון שהתקיים לפני, בפי באת-כוחו היו שלוש טענות עיקריות. האחת, כי על פי האמור באישום הראשון בכתב האישום, עולה כי בידי השוטרים היה מידע מוקדם. מידע זה חיוני לעותר המעוניין לדעת אם המידע קושר אותו לביצוע העבירות המיוחסות לו; השנייה לעותר בוצעו תרגילי חקירה ויש לעמוד על טבעם של תרגילים אלו; השלישית, על המשיבה לתת לעותר רשימה מפורטת של החומרים החסויים כדי לאפשר לו לעמוד על מהות חומר החקירה העומד כנגדו.

4. מנגד לטענת המשיבה, אם היה בידי המשטרה מידע מוקדם על אודות כוונת גורמים להפר את הסדר הציבורי בתקופה המדוברת, מידע זה נמצא בידי המשטרה ועל כן האכסניה המתאימה לדון בעניין היא בבית המשפט המחוזי. באשר לטענה המתייחסת לתרגילי החקירה, הרי שכתב האישום מבוסס על הודאותיו של העותר ואין בחומר החסוי דבר כלשהו שיכול אפילו ברמז להטיל דופי בהתנהלות חוקרי השב"כ. אין בחומר שום אינדיקציה לאיומים או לחץ שהופעל על העותר. יתר על כן, העותר לא נתן תשובה לאישום ואין לדעת מה קו ההגנה שלו ומידת הנחיצות שלו בחומר החקירה. לגבי רשימת חומר החקירה, ההלכה נושנה, חזרה ונשנתה אין ספור פעמים בבית משפט זה, שאין מקום לגלותה.

5. בתום הדיון במעמד שני הצדדים קיימתי דיון במעמד צד אחד מול בא-כוח המשיבה וגורמי הביטחון ועיינתי במלוא החומר החסוי.

6. ראשית יאמר כי יש ממש בטענת המשיבה שאם ברצון העותר להשיג חומר מודיעיני חסוי, אם קיים, על אודות פעילות המשטרה בתקופה המדוברת, האכסניה המתאימה לגילוי חומר זה – היה ותינתן תעודת חיסיון על ידי השר לביטחון פנים האחראי על פעילות המשטרה – לפי סעיף 45 לפקודת הראיות [נוסח חדש], התשל"א-1971, הינה בית המשפט שדן את העותר, בענינו בית המשפט המחוזי.

7. שנית, עיון בחומר החקירה החסוי אינו תומך בטענות העותר. כל פעולות החקירה תועדו מא' עד ת' בתיעוד אותנטי שגילוי לא יועיל לעותר, אף אם נניח כי הוא מכחיש היום את כל המיוחס לו בכתב האישום. במסגרת זו אציין כי יש גם אמת בטענת המשיבה כי קשה עד בלתי אפשרי, נוכח אי מתן גרסה מטעם העותר במסגרת תשובה לאישום,

עמוד 2

לדעת מה מידת החשיבות והנחיצות של החומר החסוי להגנתו. כפי שנקבע זה מכבר ככל שקו ההגנה שנוקט נאשם מעורפל, כללי או בלתי ידוע, יקשה הדבר על בחינת טענתו כי הוא נזקק לחומר החסוי, מה שמחליש את עתירת הנאשם לגילוי ראיה (יצחק עמית חסיונות ואינטרסים מוגנים 763 (2021) (להלן: חסיונות ואינטרסים) והאסמכתאות שם). כך הוא המצב בענייננו.

8. שלישית, יש גם אמת בטענת המשיבה שאין מקום לחייב אותה בגילוי רשימת החומר החסוי. עניין זה נקבע בשורה ארוכה מאוד של פסקי דין (וראו: חסיונות ואינטרסים, 755 והאסמכתאות הרבות שם).

סופו של דבר הערר נדחה.

ניתנה היום, ט' בשבט התשפ"ב (11.1.2022).

ש ו פ ט